



ОФІС: 1100 17th St., N. W., Washington, D. C. 20036

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ENTRÉ: РІК XXXII, Ч. 280, Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 6. листопада, 1924. VOL. XXXII, No. 280, Jersey City, N. J., Thursday, November 6, 1924. THREE CENTS

## КУЛИДЖ НОВИМ ПРЕЗИДЕНТОМ.

АШИНГТОН, 4. листопада. — Хоча досі ще нема повних звітів з виборчого голосування, все таки вже й тепер видно, що наступним президентом буде певно Калвін Кулідж. Наступні досі звістки вказують, що Кулідж добув собі 15, в 30 статей, Девіс в 12, Ла Фолет в одному, Вілсон, Пять стейтій ще не подали остаточного вислуду голосів.

ПУБЛІКАНСЬКА БІЛЬШІСТЬ В КОНГРЕСІ СКРИПЛА. Рішучою сілдо тек скріплення републіканської більшості в обох палатах конгресу.

Републіканська більшість в сенаті задержалася, а републіканська більшість в палаті досі може зрости до 50 голосів. Це значно скріпило позицію републіканського уряду.

### ВИБОРИ ГУБЕРНАТОРІВ.

Загадано вибори старі губернатори, які приходили цього року нові виборці, були вибрані ще раз.

Конгресом вибрані 7 губернаторів, републіканці 17, а це не збрало остаточної переваги.

Дізнаємося, що в виборчих статтях між демократичними кандидатами Катліном А. Смітом а републіканським кандидатом, Теодором Розвелтом, сином відомого американського політика, скінчилася великою побідою Сміта.

ПОСТУПОВА ПАРТІЯ НЕ ВИКАЗАЛА СПІВНОГО СИЛІ. Тимчасові звіти з голосування признають Ла Фолетта за його партію коло 4 мільйонів голосів. Сі голосів, однак, розбито по цілих Злучених Держав так, що Ла Фолетт дстав більшість електорів лише з одного стейту, Вісконсина.

Ла Фолетти не дописали нікому сільських округів заходу, а котрі він певно чинив. Зате дстав він багато голосів по промислових осередках Америки.

### ЖІНКА ВИБРАНА ГУБЕРНАТОРОМ.

ОСТИН, Техас, 4. листопада. — Завзята боротьба між Ку-Клукс-Кляном та його противниками, яка оберталася коло вибору стейтвого губернатора, покінчилася побідою противників Ку-Клукс-Клена.

Через те вибрано тут губернатором лану Мірлем Фергюсон, котра кандидувала з рамени демократичної партії. Хоча Клен старався проти неї всі свої сили, хоча за його наміщадом, дром Бот, голосували майже всі місцевості, де Клен має вплив, німа цього вона дстала чверть мільйона голосів більше як її противник.

### ЖІНКА ВИБРАНА ПОСЛОМ ДО КОНГРЕСУ.

ВАШИНГТОН, 4. листопада. — Першою жінкою в конгресі зі східної часті Злучених Держав буде пані Марія Т. Нортон, вибрана на демократичний тишет з 12 округу стейту Нью Джерсі.

Вона вишла просто без опозиції в сьому округу, котрий а давна вважається неспорию демократичним.

(В конгресі були жінки аде не зі східної часті Америки. Першою жінкою в американським конгресі була Дженет Ренкі з Монтани, що вишла до конгресу дня 2. квітня 1917 року; вона влітку кандидувала до сенату, але програла. Другою була Анис Робертс з Оклахоми; третьою Вінніфред Мейсон Гак з Іллінойс, установила на місце свого батька, конгресмена Мейсона, як він, помер підчас посаження. Четвертою жінкою в конгресі була пані Мей Нолен, котру установило обрання решти кандидатів по смерті її мужа, посла Джона Нолен).

### КЛЕНІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ.

НАРІС, Огайо, 4. листопада. — З огляду на те, що по місті стали кружати чутки, що члени Ку-Клукс-Клена вбили кількох людей та викинули трупів в воду потоку Москіто, мюверні перешукали свої потки, але нічого не нашли.

Віясно переводити реаліт особисті й хатні та конфіскує оружа, яка на думку військової команди пригрозено для великої білки Клена з його противниками. Досі арештовано обидві хіньшю одну особу за безправне послање оружа.

### ПРОТИВНИКИ ДАРУНКАМ ВІД КІЕНА.

ФРІПОРТ, Лонг Айленд, 4. листопада. — Два віна, одно католицьке, а друге жидівське, заперечували вранство проти того, що місцеві жидівська рада прийняла від Ку-Клукс-Клена грошу для вивинчання прапора коло школи.

Ухвалені на вінах резолюції згідно заявляють, що школи й все коло школи повинні бути удержані з публічного грошу, який приходив з шкільних, але зі шкільно приватних організацій, та ще додати від Ку-Клукс-Клена, яка так вразно виступала проти календів і жидів.

### ПОШЕСТЬ НА ЛЕГЕНІ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 4. листопада. — На непросяджому ще досі пошесті на легені вмерло вже досі 25 осіб. Уряд доручив заявляти, що він порочив уже всі заходи, щоби зменшити дальше поширєне неуги.

### СМЕРТЬ З ЛЮДИВ В ПОЖАРІ ЛІСІВ.

ОБЕДІН, Нью Джерсі, 4. листопада. — Понад помилу лісів в Пемсінгтоні, штат Нью Джерсі, який ще й досі не покінчено згасити з людин, яких загинув заскочив в домі, оточеним з чотирьох сторін вогнем.

### ПРАВОБАНДНИКІ ВІДЛІКАЄ ПОСЛА ДО ПАЛІ.

ПРАВОБАНДНИКІ ВІДЛІКАЄ ПОСЛА ДО ПАЛІ. ПРАВОБАНДНИКІ ВІДЛІКАЄ ПОСЛА ДО ПАЛІ.

### БЕЗПРИТУЛЬНІ ДІТИ НА УКРАЇНІ.

Війна, загальна і війна горожанська та різні інші нещастя оставили по собі сотні тисяч безпритульних сиріт. На селесах вони губляться і при інших родинних приваючостях до праці, не відірваючись від нормального трибу життя. Але по містах ці невинні жертви лихоліття становлять дуже поглоті соціальне зло, на боротьбу з яким радянська суспільність звертає велику увагу. В одних Харкові безпритульні діти нараховуються сотками. Між ними є багато заочинного сирітства. На міжвоєнний період народив в Харкові, присягненій безпритульних дітей, установлено, що в Харкові одних дітей заочинних є до 200, а незарєстрованих дітей понад 150. Крім того є до 500 дітей, у яких є родичі, але які також потребують зовнішньої опіки. На цій нараді сконстатовано дальший зріст безпритульності. В цім опік над безпритульними дітьми оснуються громадські ініціати для дітей і діточі приюті. Але організації і органи, які займаються справою безпритульних дітей, відчувують великий брак гроша.

— Нам здається, що найбільш раціональною боротьбою з цим злом було б примусове приписання міських безпритульних дітей для виховання в селянських родинах. Тільки в атмосфері трудящого життя безпритульні діти можуть влісти на чинні громадянські і робітничкі, а в різних міських діточих будинках і громадських харчівних вони виховуються на заочинці, якими зрештою в значній часті і тепер є.

### ВІДГОМІН ЛУНИНЕЦЬКОГО СКАНДАЛУ.

Довнарович, польський воевода, грубо скомпрометований своєю поведінкою підчас нападу під Лунинем, оправдується в інспіраційній статті в „Кур'єрі польським“, що він вихав в шкідливою вагою й не мав змоги боротися. Проте, що тікав у білизні нічого не загадує. Але видно, він не тільки хоче виблудити себе, він ще має прихвиль до дуелі, що скінчилися з него, бо досі читаємо, що він дла севекундів редакторів „Кур'єра Варшавського“, послав Рабському, який подотравив його компрометацію „хресового“ достояння вивисав на його адресу кілька неприємних епітетів.

### ЗА ОДНУ КАРКУ ДВА ФАРМЕРИ ЗАПЛАТИЛИ \$68.50.

Польовання на качки без урядового зсе позовалення і на чужій фармі без згоди власника фарми дорогого коштує Мартіна на Огоньковиці і Ринарду Журавського, з Багдони. Вони проти перестороги Л. Г. Колярюса убили дитку качку на його фармі, отже Колярюс записав їх до суду, де й заплатили више згадану суму.

### ГРАБІЖІ В ГАЛИЧИНІ.

О. Давилюк, священник в Б'вний, пов. Радецьк, отримав який тиждень тому назад лист з вимогою приготувати 200 доларів і 4 литри меду, за якими „зголотяться“. Лист був підписаний бандитом Домашином. О. Давилюк звернувся до поліції за охороною, та з другою боку розглядався, деб то, добути вкуп, мабуть не малим великою довірою до поліційної охорони. І дійсно, в кілька днів, коли самі поліційні не було видно, прийшли на парохію О Давилюка якось два пани і запросилися на обід. А пообідавши похитляли резолювері і ограбили до нітки господаря. Як ави майже „посіг“ не дав ніяких результатів.

### ЧОТИРИ РОКИ І 15 НАГАВІВ ЗА РАБУНОК.

Саскатун, Саск., — В Гумболті відбувся суд над Г. Гнатирком і К. Шевчуком за рабівство і звинувачення, що вони збігли з в'язниці в добу рабівства в чотирьох роках і в 15 нагавів. Вони були в'язнями в 30-кількі Рудольфа Нейдецького коли той був з міста Вовла до 180 днів п'яти, за що він платив до 100 доларів.

### „ЗРАДА ПАНЬСТВА“

„Львівська Хвіля“ подає за Землі Любеліська таку сензачіную нотатку. Польська міністерство закордонних справ переспало до міністерства внутрішніх справ доповідного листа в якому зазначено, що на вивідні послухах міністерства внутрішніх справ наводяться особисті, що є на службі одної з суспільних держав. В листі подано докладні подробиці.

### ДОПОМОГА І ПІДКАРПАТТЮ.

Як показави підрахунки вражаю на Підкарпаттю, в деяких районах хліба не вистарчить до нових жнив і приблизно на середній зими вони потребувати б допомогти. Щоб допомогти вже зараз організує Чехословацький Червоний Хрест, який ще у серпні зробив закупки значної кількості продуктів зявичних. Продукти вже на місці в охружних складах. Особно допомогти воно плянувати щоби в Фурках, Воловецьким, Терешавським, Воловецьким і Великоберезнянським поступово відкривати пункти харчів для населення. До кінця грудня має бути відкрито 60 харчівних пунктів для 3000 літній Терешавський Хрест вже вкрав 15 пунктів; з них 10 в окрузі Воловецьким і 5 в окрузі Терешавським!

### ЕКСПОРТ ЗБИЖА З ПОЛЬШІ.

У цілій Польщі неврочай а польські жидівські спекулянти тільки й глядять, щоби ще вивезти за кордон старе краєве збижжа та здорово заробити на ньому, особливо в Німеччині, де таксамо вишній препогано сьогорічній жива. Річ ясна, що наслідок подібної господарської політики Польщі в ірних „патріотів“ такий, що Польща є ниш чи найдорощію у світі. Польський уряд ставив себе байдуже до справи експорту збижжа, тільки на днях повинілося розпоряджене про підвиснення вивозового мита від збижжа, зуків й пшениці на 15 зол. Вестакі закордонні ціни на збижжа йдуть на стількі в гору, що при відсутності вивозної заборони навіть відносно високе мито не зупинить експорту, о брахованого на спекуляцію.

### НЕДУГА ПОЛЬСЬКИХ ПИСМЕНИКІВ.

Майже одночасно поважно заохорили два дуже визначні сучасні письменники. В Пероїні біли Залкопаного зустрівся поганюю вудяною поетом Ян Каспрівич знову автор „Мужики“. Ваалдас Раймонд занедауж на заповнені легені. Стан недуги обох польських письменників дає польським часписням приютку до алармючих звісток.

### ЧИ ВИ Є ПЕРЕПЛАТНИКОМ „СВОБОДИ“

КОЛИ ШЕ СЕБ ЗАПОСНИЛИ НЕ ПЕРЕПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАПНІТЬ ПЕРЕПЛАЧУВАТИ В СЕПЧАС.

„СВОБОДА“ є найбільшою зі всіх українських часписень в новім і старім краю.

„СВОБОДА“ виходить кожного дня з данимкою вартістю і сьят „СВОБОДА“ подає цілія новини американськї і краєві.

„СВОБОДА“ також подає наглядніші відомості з теперішніх подій в старім краю.

ПЕРЕПЛАТНА ВІНОСИТЬ: В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ НА ЦІЛІЙ РІК..... \$ 7.00

НА ПІВ РОКУ..... \$ 3.75

НА ТРИ МІСЯЦІ..... \$ 2.00

НА ПІВ РОКУ..... \$ 3.00

НА ПІВ РОКУ..... \$ 5.00

НА ТРИ МІСЯЦІ..... \$ 2.75

ПЕРЕПЛАТНІКІВ, ЯКІ НЕ МОЖУТЬ ПЛАТИТИ ПЕРЕПЛАТНИКОМ, ПРОСИМО ПЛАТИТИ ПЕРЕПЛАТНИКОМ.

„СВОБОДА“ в Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 6. листопада, 1924.

„СВОБОДА“ в Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 6. листопада, 1924.

„СВОБОДА“ в Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 6. листопада, 1924.

### КОЛЬ СЯКО ЧЕСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

В звязку з підготовкою працею, по утворенню польської торговельної умови майже вся чехословацька преса рівно, як і польська останнім днями вилповена статтями, присвяченими питанням про польсько-чеське зближене. Обі сторони, здається зійшлися на одному, що майбутні відносини мають оскудніти не на іділічності мрях про славянську єдність, а на конкретних реальних умовах дійсного практичного життя. Отже мабуть у близькому часі наслідком цієї умови на ринках західно українських земель зявляться продукти чеського промислу.

### ЕКСПОРТ ЗБИЖА З ПОЛЬШІ.

У цілій Польщі неврочай а польські жидівські спекулянти тільки й глядять, щоби ще вивезти за кордон старе краєве збижжа та здорово заробити на ньому, особливо в Німеччині, де таксамо вишній препогано сьогорічній жива. Річ ясна, що наслідок подібної господарської політики Польщі в ірних „патріотів“ такий, що Польща є ниш чи найдорощію у світі. Польський уряд ставив себе байдуже до справи експорту збижжа, тільки на днях повинілося розпоряджене про підвиснення вивозового мита від збижжа, зуків й пшениці на 15 зол. Вестакі закордонні ціни на збижжа йдуть на стількі в гору, що при відсутності вивозної заборони навіть відносно високе мито не зупинить експорту, о брахованого на спекуляцію.

### ПАПА РИМСЬКИЙ ЗВІСАЄ СВЯЩЕНИКІВ ДО ПОЛІТКИ.

МІНХЕН, столиця Баварії, 4. листопада. — Часпись „Баварішер Кур'єр“ пише, що коли недавно прийня папа римський Піа ХІ, німецьких католицьких священників на завідуванні, він зявив їх, щоб відмовились до політики і брали в ній участь. „Священники... казав папа римський... мають прослухувати нарід і кермувати його совістю згідно з незмінними законами Бога і Церкви“.

### БОЛЬШЕВИЦЬКІ КОМІСАРІ НОСЯТЬ ЦИЛІНДРИ І ФРАКИ.

МОСКВА, 4. листопада. — Большевіцькі комісари вибираються на вечірні паради, приняття і забави у фракї і шлідріях. Се не подобається однім комуністам, котрі кажуть, що проти цих буржуазних одвігів ведено дову агітацію яка проти навичок з царських часів а тепер до них вертається. Найгірше їм болить, що самі большевіцькі комісари приймають старий звичай носити пацьоркі одяги на парадах.

### ВІЗНАТЬ ВІННИХ З ЧАСУ ОКУПАЦІЇ.

ПАРИЖ, 3. листопада. — В Форбах арештували Французи німецького генерала фон Матусюса, котрого засудили Будні позачено за крадіж мебелі в Ліль, коли се місце було під німецькою окупацією.

Він дав на Форбах помилитися на гробі своєї уязи. Се досі одинокий випадок, що Французи вслідки увязити одного з тисячі Німців, котрих засудили позачено за надужиття власні німецької окупації французької території.

### ДОРАДНИКОВИ ПОК-ВІЛСОНА НЕ ВДАЛОСЬ ПРОРОЧО.

ПАРИЖ, 3. листопада. — Будній дорадник пенсійного президента Вилсона полковник Едвард Гавар прирочував а турецьких гірцях, що в парламентарних виборвах в Анції побідить албанці. Однак, як відомо, вони соромно провалились і Французи тепер глазують собі з Гасових пророчтв.

### ПРАВОВАНИСТІ У ФІЛЬМОВОМУ ВІДНОСІ.

БЕРШІ, 3. листопада. — Тутешній виробник фільмів Фільм-Білард Америкс вивіз до Америки фільм, який з тамешніми виробниками фільмів Вилсоном Фіссом да фільмову зймку вилбуку Везуви. Він каже, що компанія Філард забрала його зймку.

## Правительство Менделова уступило. — До власти вертается правительство Болдина.

ЛОНДОН, 5. листопада. — Прем'єр Менделов вчора пропустив вручити королеві Юрїєви свою резиґнацію. Король привів уступлене дьршного правительства Партії Праці і зараз починає до себе провідника консервативної Стєпін, Болдина та доручити йому скласти новий кабінет. Болдин привів доручення і негайно вислав листи до своїх товаришів, щоби взяли участь в його кабінеті. Він запросяв до свого кабінету: Остєн Чермберлена, лорда Девілі, сєра Робєрта Стівенсона Горні, лорда Бернєтєга й інших.

Завтра, в четвер, кажуть, його кабінет вже буде готовий і в п'ятницю йому передасть урядованне уступлене правительство Менделова.

Кажуть, що новим міністром закордонних справ буде Остєн Чермберлен, а міністром скарбу сєр Робєрт Горн.

### ПОКИДАЄ АФЕРУ ЗІНОВЕВА.

ЛОНДОН, 5. листопада. — Менделов покинув аферу з „лібералізм“ аїстом Зіновева і комісія, яку створено для сєї справи, поехала її.

### ПАРИЖ, 4. листопада.

Нині, отворено сєсїю французького парламенту, яка зачалась дуже бурливо. Прем'єр Еррїо домагався, щоби парламент приступив до дебатів над бюджетом, а опозиція задала дискусїю над запитам.

Тоді Еррїо поставив се питання, яку справу довести в голосування осягнув побуду А10 голосами проти 171.

### ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИК КАНДИДУЄ НА ПРЕЗИДЕНТА.

БЕРЛІН, 5. листопада. — Тутешня преса пише, багато про кандидатуру бувшого баварського престолонаслідника Рупрехта фон Віттельсбаха на президента Баварії.

Кажуть, що він кандидує в порозумінню з баварським правительством, та що він буде вибраний. Відтак, як кажуть, баварські монархисти хотять привернути королівство в Баварії і проголосити Рупрехта королем.

### ПАПА РИМСЬКИЙ ЗВІСАЄ СВЯЩЕНИКІВ ДО ПОЛІТКИ.

МІНХЕН, столиця Баварії, 4. листопада. — Часпись „Баварішер Кур'єр“ пише, що коли недавно прийня папа римський Піа ХІ, німецьких католицьких священників на завідуванні, він зявив їх, щоб відмовились до політики і брали в ній участь. „Священники... казав папа римський... мають прослухувати нарід і кермувати його совістю згідно з незмінними законами Бога і Церкви“.

### БОЛЬШЕВИЦЬКІ КОМІСАРІ НОСЯТЬ ЦИЛІНДРИ І ФРАКИ.

МОСКВА, 4. листопада. — Большевіцькі комісари вибираються на вечірні паради, приняття і забави у фракї і шлідріях. Се не подобається однім комуністам, котрі кажуть, що проти цих буржуазних одвігів ведено дову агітацію яка проти навичок з царських часів а тепер до них вертається. Найгірше їм болить, що самі большевіцькі комісари приймають старий звичай носити пацьоркі одяги на парадах.

### ВІЗНАТЬ ВІННИХ З ЧАСУ ОКУПАЦІЇ.

ПАРИЖ, 3. листопада. — В Форбах арештували Французи німецького генерала фон Матусюса, котрого засудили Будні позачено за крадіж мебелі в Ліль, коли се місце було під німецькою окупацією.

Він дав на Форбах помилитися на гробі своєї уязи. Се досі одинокий випадок, що Французи вслідки увязити одного з тисячі Німців, котрих засудили позачено за надужиття власні німецької окупації французької території.

### ДОРАДНИКОВИ ПОК-ВІЛСОНА НЕ ВДАЛОСЬ ПРОРОЧО.

ПАРИЖ, 3. листопада. — Будній дорадник пенсійного президента Вилсона полковник Едвард Гавар прирочував а турецьких гірцях, що в парламентарних виборвах в Анції побідить албанці. Однак, як відомо, вони соромно провалились і Французи тепер глазують собі з Гасових пророчтв.

### ПРАВОВАНИСТІ У ФІЛЬМОВОМУ ВІДНОСІ.

БЕРШІ, 3. листопада. — Тутешній виробник фільмів Фільм-Білард Америкс вивіз до Америки фільм, який з тамешніми виробниками фільмів Вилсоном Фіссом да фільмову зймку вилбуку Везуви. Він каже, що компанія Філард забрала його зймку.

## ДРУКАРНЯ

У НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА“

Велика Стара, Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 6. листопада, 1924.

Велика Стара, Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 6. листопада, 1924.

Велика Стара, Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 6. листопада, 1924.





